

TWORZENIE ARMII POLSKIEJ W ZSRS 1941–1942

1939

1.09

Atak Niemiec na Polskę.
Początek II wojny światowej.

17.09

Atak ZSRS na Polskę.

OK 430 TYS.*

1940

10.02

Pierwsze sowieckie deportacje Polaków na Sybir.

* według polskich źródeł emigracyjnych w latach 1940–1941 deportowano ok. 1 mln osób

1941

22.06

Atak Niemiec na ZSRS.

30.07

Podpisanie układu Sikorski-Majski.
Uwolnienie obywateli polskich więzionych w łagrach ZSRS.

14.08

Rozpoczęcie formowania Armii Polskiej w ZSRS.

FORMOWANIE ARMII Z OBYWATELI POLSKICH UWIĘZIONYCH W ŁAGRACH W ZSRS

★ ŁAGRY

----- DROGA PRZEGRUPOWAŃ

1 ● PIERWSZY REJON FORMOWANIA / ZGRUPOWANIA

■ TERYTORIUM POLSKI W 1939

2 ● DRUGI REJON FORMOWANIA / ZGRUPOWANIA

■ TERENY ZAJĘTE PRZEZ NIEMCY
I ICH SOJUSZNIKÓW

25 115

OSÓB WCIELONYCH DO ARMII

STRUKTURY ARMII POLSKIEJ W ZSRS

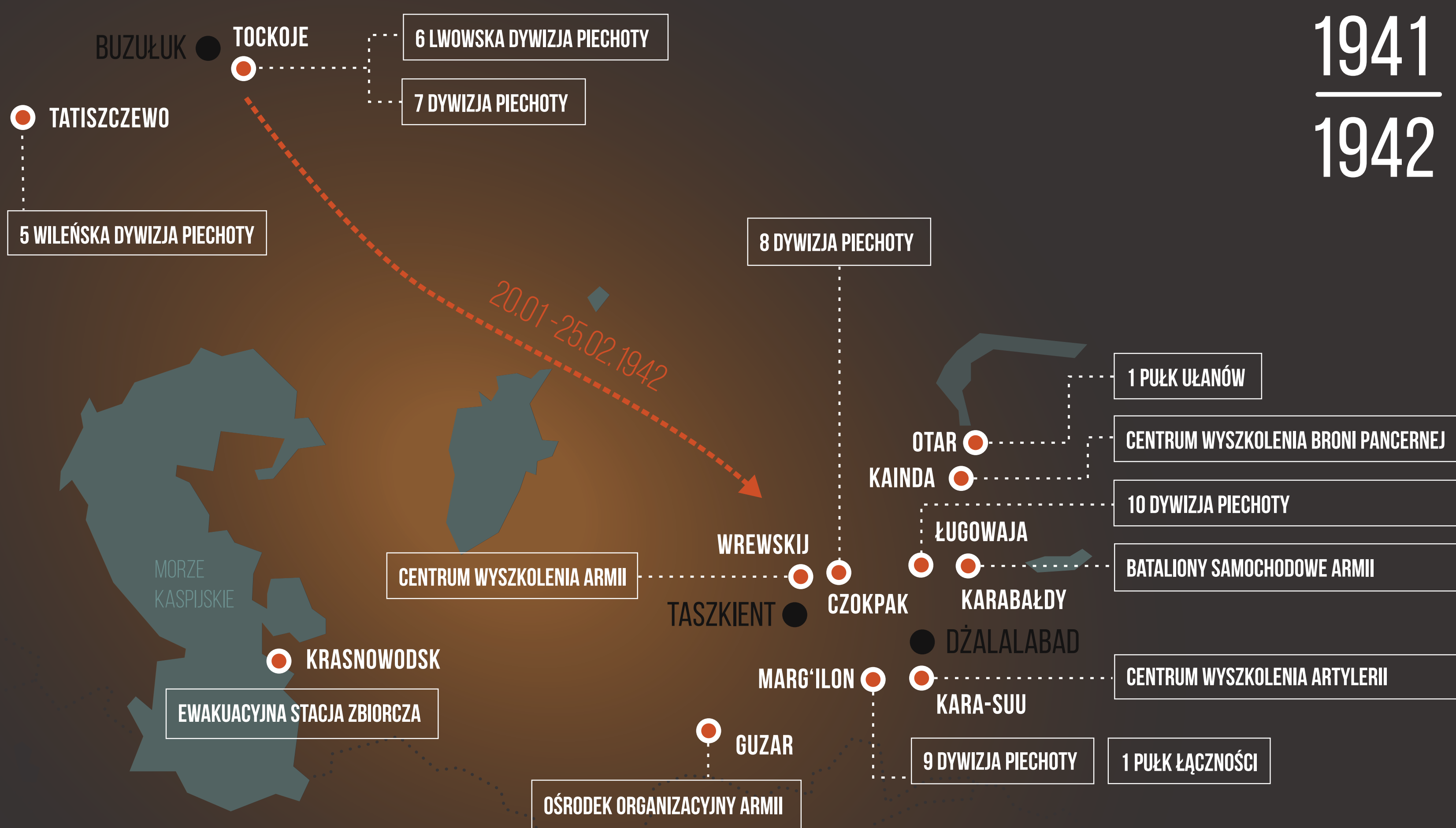
DOWÓDCA ARMII
GEN. DYW. WŁADYSŁAW ANDERS

SZEF SZTABU ARMII
PŁK DYPL. LEOPOLD OKULICKI

1941
1942

ORGANIZACJA I ROZŁOKOWANIE POLSKICH
JEDNOSTEK NA TERENACH ŚRODKOWO-
AZJATYCKICH REPUBLIK ZSRS: W KIRGISTANIE,
UZBEKISTANIE I KAZACHSTANIE

66 750

STAN ARMII NA MARZEC 1942

ARMIA POLSKA W ZSRS

ARMIA DUCHÓW

Trafiający do formowanej Armii Polskiej w ZSRS byli wycieńczeni niehumanitarną ciężką pracą, a warunki bytowe w tworzonych obozach miały charakter improwizowany. Do listopada 1941 r. ok. 60% żołnierzy nie posiadało obuwia. Zdarzało się, że chodzili oni w tych samych butach na zmianę.

CYWILE PRZY ARMII POLSKIEJ

Kłopoty z zaopatrzeniem, uzależnionym od pomocy sowieckiej, nasilały się wraz z rozwojem liczebnym armii oraz masowym napływem polskiej ludności cywilnej. W grudniu 1941 r. część żołnierzy mieszkała w namiotach lub ziemiankach; brakowało umundurowania, obuwia i żywności. Przekazywano ograniczoną liczbę przydziałów żywnościowych (40 tys. porcji na 70-tysięczną armię). Od wiosny 1942 r. zmniejszono je do 26 tys. Racje te dodatkowo były rozdzielane wśródnapływających kobiet i dzieci.

FORMACJE POMOCNICZE

KOBIETY

Kobiety w Armii Polskiej służyły w utworzonej w 1941 r. Pomocniczej Służbie Kobiet (PSK). Potocznie nazywano je "pestkami".

78 500
ŻOŁNIERZE

115 000
OSÓB

37 000
CYWILE

GŁÓWNE PROBLEMY

DZIECI 18 000

MŁODZIEŻ 5 000

JUNACY 3000

Organizacja dla młodzieży w wieku 14-18 lat, mającej zasilić szeregi armii po zakończeniu kształcenia w szkole kadetów.

POMOC DLA LUDNOŚCI CYWILNEJ

+ POMOC HUMANITARNA

OPIEKA MEDYCZNA

OPIEKA NAD SIEROTAMI

ŻYWIENIE

EDUKACJA I KULTURA

EDUKACJA PODSTAWOWA

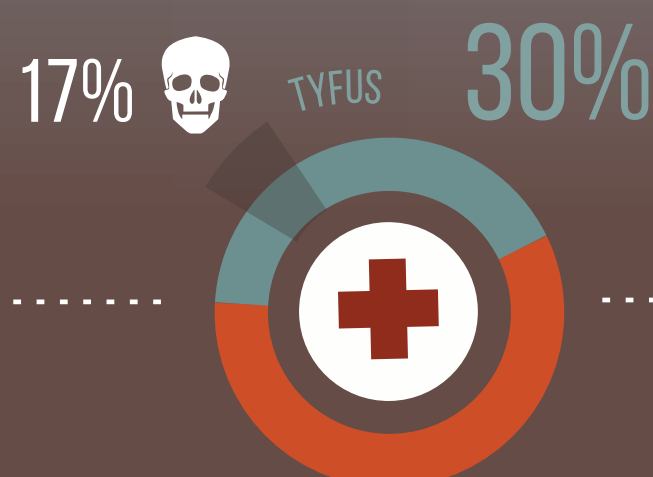
SZKOŁA KADETÓW

EDUKACJA RUCHOWA

ANIMACJA KULTURY

EWAKUACJA ARMII POLSKIEJ W ZSRS DO IRAKU 1942

DECYZJA O EWAKUACJI Z ZSRS FATALNE WARUNKI BYTOWE

KWESTIE POLITYCZNE

Konflikt polsko-sowiecki dotyczył kilku kwestii, m.in. obywatelstwa polskiego osób należących do mniejszości narodowych II RP (Białorusinów, Żydów i Ukraińców), użycia na froncie wschodnim pojedynczych formacji wchodzących w skład Armii Polskiej w ZSRS, działalności polskich placówek dyplomatycznych w Związku Sowieckim. Jednak najważniejsza była sprawa przyszłej granicy polsko-sowieckiej. W związku z tym Brytyjczycy zaproponowali relokację Armii Polskiej w ZSRS oraz towarzyszących jej cywilów do Persji.

Na Bliskim Wschodzie istniało już zgrupowanie polskich formacji wojskowych ze sporym doświadczeniem bojowym zdobytym u boku aliantów.

EWAKUACJA I RELOKACJA

Jesienią 1942 r. żołnierze polscy z ZSRS oraz towarzyszący im cywile zostali rozmieszczeni na terenach dzisiejszego Iranu oraz Iraku. Tam zaczęło się szkolenie formacji, które miały stanowić główne siły II Korpusu Polskiego. Wówczas też rozpoczęła się relokacja polskiej ludności cywilnej do krajów podlegających Koronie Brytyjskiej, np. do Australii, Nowej Zelandii, Indii, Rodezji i in. Niektórzy Polacy pozostali w nich do końca życia.

40 148 LUDZI

WOJSKO POLSKIE
NA WSCHODZIE

+

ARMIA POLSKA W ZSRS

▼

ARMIA POLSKA
NA WSCHODZIE

74 000 LUDZI

12 WRZEŚNIA 1942

Armia Polska na Wschodzie została utworzona – na podstawie rozkazu Naczelnego Wodza PSZ gen. broni Władysława Sikorskiego z 12 września 1942 r. – w Iraku, Iranie i Palestynie z połączenia Wojska Polskiego na Środkowym Wschodzie i Polskich Sił Zbrojnych w ZSRS.

25 %

78 470 ŻOŁNIERZY

37 272 OSOBY CYWILNE

115 742 OSOBY

24.03

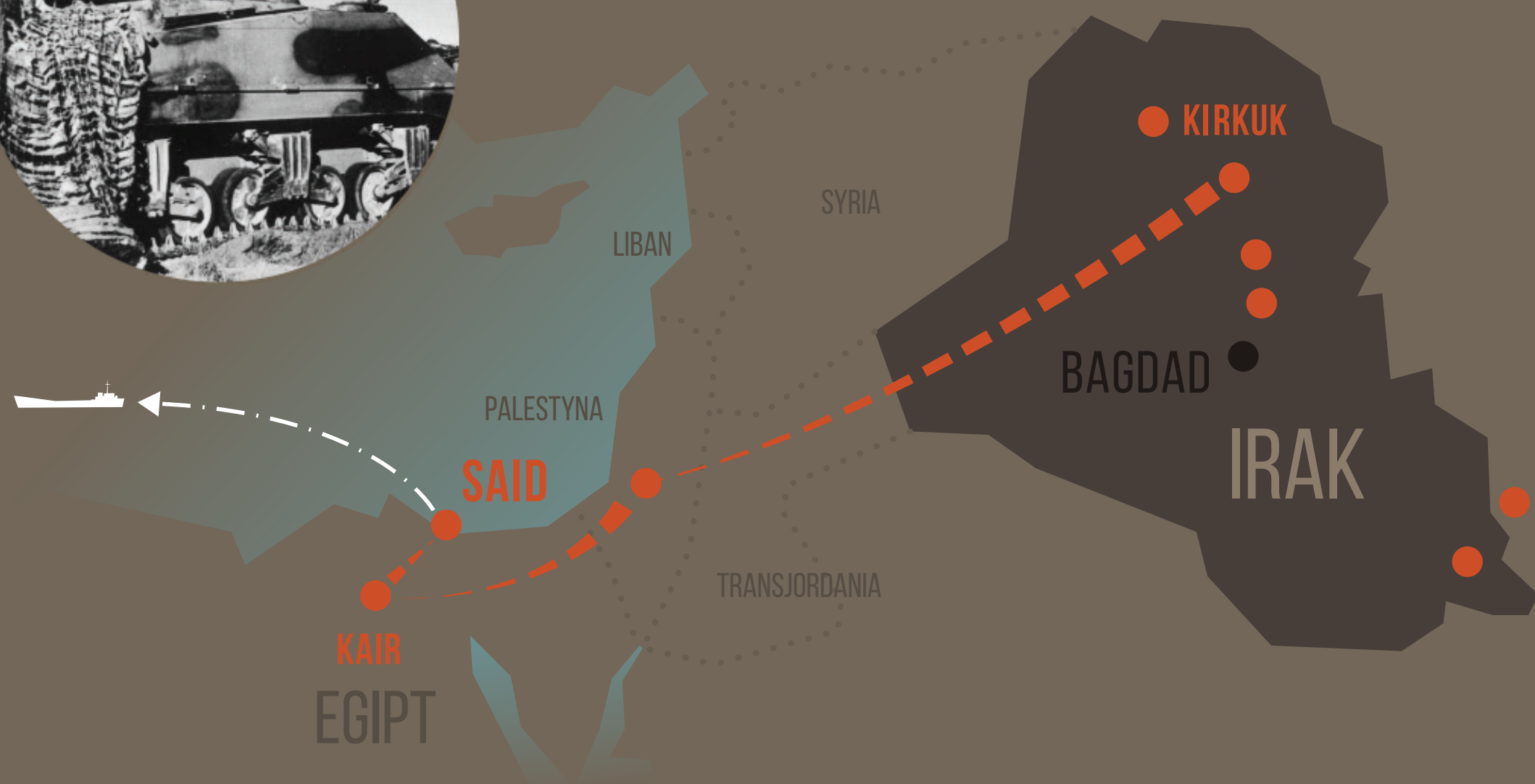
1.09

ORGANIZACJA 2 KORPUSU POLSKIEGO W 1943

POLACY NA BLISKIM WSCHODZIE

Polacy znajdowali się w różnych obozach na terenie Iranu, Iraku, Syrii oraz Palestyny. Do zadań polskiej armii należało zabezpieczenie bliskowschodnich pól naftowych.

Wojsko zostało umundurowane, wyposażone i zorganizowane na sposób brytyjski. Żołnierze intensywnie ćwiczyli, przygotowując się do nadchodzącej inwazji na Włochy.

21 LIPCA 1943 R. UTWORZONY ZOSTAŁ 2 KORPUS POLSKI POD DOWÓDZTWEM GEN. WŁADYSŁAWA ANDERSA

2 BRYGADA PANCERNA

GEN. BRONISŁAW RAKOWSKI (18.08.1943)

4 PUŁK PANCERNY „SKORPION”
1 PUŁK UŁANÓW KRECHOWIECKICH
6 PUŁK PANCERNY „DZIECI LWOWSKICH”

2 ARMIJNA GRUPA ARTYLERII

PLK LUDWIK ZĄBKOWSKI

7 PUŁK ARTYLERII KONNEJ
9 PUŁK ARTYLERII NAJCIEŻSZEJ
10 PUŁK ARTYLERII CIĘŻKIEJ
11 PUŁK ARTYLERII CIĘŻKIEJ
12 PUŁK ARTYLERII CIĘŻKIEJ
13 PUŁK ARTYLERII CIĘŻKIEJ

3 DYWIZJA STRZELCÓW KARPACKICH

GEN. BRONISŁAW DUCH

13 200 LUDZI.
1 BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH
2 BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH
PUŁK UŁANÓW KARPACKICH
12 PUŁK UŁANÓW PODOLSKICH
3 KARPACKI PUŁK ARTYLERII PRZECIWLOTNICZEJ LEKKIEJ
3 KARPACKI PUŁK ARTYLERII PRZECIWPANCERNEJ
1 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
2 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
3 KARPACKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ

5 KRESOWA DYWIZJA PIECHOTY

GEN. NIKODEM SULIK

5 WILEŃSKA BRYGADA PIECHOTY
6 LWOWSKA BRYGADA PIECHOTY

ARTYLERIA DYWIZYJNA
4 KRESOWY PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
5 WILEŃSKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
6 LWOWSKI PUŁK ARTYLERII LEKKIEJ
5 KRESOWY PUŁK ARTYLERII PRZECIWLOTNICZEJ LEKKIEJ
5 KRESOWY PUŁK ARTYLERII PRZECIWPANCERNEJ

15 PUŁK UŁANÓW POZNAŃSKICH

- 160 CZOŁGÓW
- 9386 POJAZDÓW MECHANICZNYCH
- 32 HAUBICE
- 352 ARMATY
- 24 DZIAŁA PLOT. CIĘŻKIE
- 162 DZIAŁA PLOT. LEKKIE
- 112 MOŹDZIERZY
- 212 DZIAŁ PPANC
- 570 CKM-ÓW
- 1610 LKM-ÓW

POLAND

2 Korpus Polski został włączony jako związek taktyczny w skład brytyjskiej 8 Armii – obok wojsk południowoafrykańskich, hinduskich, nowozelandzkich, francuskich i kanadyjskich.

8 ARMIA

KAMPANIA WŁOSKA

2 KORPUSU POLSKIEGO

1943–45

1945–1947

DYSLOKACJA 2 KORPUSU NA TERENIE WŁOCH

21.04

ZDOBYCIE BOLONII

BOLONIA

1945

10.10.1944
► 1.01.1945

WALKI W APENINIE EMILIAŃSKIM

25.08–2.09

WALKI NA LINII GOTÓW

20–25.05

BITWA O PIEDIMONTE

17–18.05

BITWA O MONTE CASSINO

17.01

ŻOŁNIERZE 1 SAMODZIELNEJ KOMPANII KOMANDOSÓW POD DOWÓDZTWEK KPT. WŁADYSŁAWA SMROKOWSKIEGO JAKO PIERWSI POLACY WALCZĄ NA FRONCIE WŁOSKIM NAD RZEKĄ GARIGLIANO

18.07

ZDOBYCIE ANKONY

ODYSEJA ŻOŁNIERZY GENERAŁA ANDERSA

5

**PRZENIESIENIE ŻOŁNIERZY 2 KORPUSU POLSKIEGO
DO WIELKIEJ BRYTANII
1946–1947**

1

**TWORZENIE ARMII POLSKIEJ
W ZSRS 1941–1942**

1941

1942

2

**EWAKUACJA ARMII POLSKIEJ
W ZSRS DO IRANU 1942**

1943

3

**2 KORPUS POLSKI NA WSCHODZIE
1942–43**

4

**KAMPANIA WŁOSKA
2 KORPUSU POLSKIEGO
1943–45**

EPILOG

Po zakończeniu działań wojennych ogłoszono demobilizację Polskich Sił Zbrojnych w maju 1946 r. Żołnierzy 2 Korpusu Polskiego zobowiązano do wyjazdu z Włoch do Wielkiej Brytanii i wstąpienia do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia (PKPiR) lub powrotu do Kraju. Część postanowiła zostać we Włoszech. Większość jednak żołnierzy i ich rodzin do końca życia pozostała na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii, USA, Kanadzie, Australii, Nowej Zelandii i innych krajach. W 1947 r. 2 Korpus Polski rozwiązano.